

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 14. МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

для студентів

Освітньої програми:	Журналістика
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
на здобуття освітнього ступеню:	магістра
за спеціальністю:	061 Журналістика
галузі знань:	06 Журналістика

Рівне-2020

Робоча програма **Медіаграмотність**
галузі знань 06 Журналістика, спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: **Мітчук О. А.**, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри соціальних комунікацій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри доц. Золяк В. В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Голова проф. Мітчук О. А.
(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти другого (магістерського)

проф. Мітчук О. А.
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів – 6/6	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика	Обов'язковий освітній компонент			
Змістових модулів – 1		Рік підготовки:			
Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 180/180		1-й		1-й	
		Семестр			
		1-й		1-й	
		Лекції			
		20 год.		10 год.	
		Практичні, семінарські			
		40 год.		20 год.	
		Лабораторні			
		–		–	
		Самостійна робота			
60 год.		150 год.			
Індивідуальні завдання:					
60 год.					
Вид контролю: залік					

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Медіаграмотність» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Метою курсу є формування системи цифрових компетенцій через удосконалення навичок цифрової грамотності та розвитку медіаграмотності шляхом практичної діяльності з цифровими інструментами. Ключові цільові аспекти курсу основні навички 21-ого століття: цифрове громадянство, спілкування, співпраця, критичне мислення.

Завдання курсу: Знати законодавчі та нормативно-правові акти щодо адаптації громадян до сучасних соціально-економічних умов суспільства, визначити роль медіа в формуванні полікультурної картини світу, практикувати правила культури спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації, оцінювати соціальні аспекти девіації як форми соціальної дезадаптації в суспільстві

Загальні компетентності :

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності :

ФК1. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності та/або дослідницькій роботі.

ФК2. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей

Результати навчання за дисципліною

Опанування дисципліною «Медіаграмотність» забезпечить наступні результати:

ПР 1. Володіти навичками формування якісного інформаційного контенту за різними напрямками журналістської діяльності: теле-, радіо, преса, мультимедіа; ефективно діяти на всіх етапах проектування та координації процесу підготовки журналістських матеріалів. .

ПР 16. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Основні етапи формування медіаграмотності. Медіаосвітні проекти ЮНЕСКО та Ради Європи. Стан та перспективи впровадження медіаграмотності в освітню діяльність вищих навчальних закладів.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 2. Свобода творчості та її соціальні виміри. Економічні та фізичні загрози свободи мас-медіа. Судове та адміністративне переслідування. Захист честі і гідності суб'єктів мас-медіа.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 3. Нормативно-правові засади журналістських стандартів. Декларація принципів поведінки журналістів. Етичний кодекс українського журналіста. Кодекс професійної етики. Журналістські стандарти західних демократій.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 4. Традиційна та діалектична логіка освоєння. Закони традиційної логіки освоєння. Методи експлікації логічних зв'язків та об'єктивної діагностики медіатексту.

Тема 5. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність. Кіноосвіта – як складова й історичний попередник медіаосвіти.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 6. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення. Технологія критичного мислення в українській педагогіці. Захист від маніпулятивного впливу медіа. Основні риси критичного мислення.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 7. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа. Профілактика сучасних маніпулятивних технологій мас-медіа. Реалізація технологій підсвідомого впливу, порушення стандартів щодо захисту суспільної моралі. Методи опитування та створення штучних рейтингів.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 8. Методи контекстної комунікації “Рейтинг технологій”, відволікання об’єктивного підходу, історичних аналогій, “навішування ярликів і епітетів”, семантичного маніпулювання.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 9. Стандарти журналістської діяльності. Суспільний обов’язок мас-медіа. Незалежність мас-медіа від держави, крупних монополій. Узагальнені стандарти Європейської журналістської спільноти. Незалежність діяльності журналіста. Відповідальність журналіста перед суспільством.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

Тема 10. Маніпулятивні можливості медіа Об’єктивні і суб’єктивні причини викривлення інформаційного простору. Маніпулятивні засоби в телевізійних новинах. Маніпулятивний потенціал телевізійних політичних ток-шоу. Маніпулятивний потенціал Інтернету.

Література: основна (1-10) додаткова (1-4)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Основні етапи формування медіаграмотності. Медіаосвітні проекти ЮНЕСКО та Ради Європи. Стан та перспективи впровадження медіаграмотності в освітню діяльність вищих навчальних закладів.	12	2	4		6	6	17		2			15
Тема 2. Свобода творчості та її соціальні виміри. Економічні та фізичні загрози свободи мас-медіа. Судове та адміністративне переслідування. Захист честі і гідності суб’єктів мас-медіа.	12	2	4		6	6	19	2	2			15
Тема 3. Нормативно-правові засади журналістських	12	2	4		6	6	19	2	2			15

стандартів. Декларація принципів поведінки журналістів. Етичний кодекс українського журналіста. Кодекс професійної етики. Журналістські стандарти західних демократій.												
Тема 4. Традиційна та діалектична логіка освоєння. Закони традиційної логіки освоєння. Методи експлікації логічних зв'язків та об'єктивної діагностики медіатексту.	12	2	4		6	6	17		2			15
Тема 5. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність. Кіноосвіта – як складова й історичний попередник медіаосвіти.	12	2	4		6	6	19	2	2			15
Тема 6. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення. Технологія критичного мислення в українській педагогіці. Захист від маніпулятивного впливу медіа. Основні риси критичного мислення.	12	2	4		6	6	17		2			15
Тема 7. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа. Профілактика сучасних маніпулятивних технологій мас-медіа. Реалізація технологій підсвідомого впливу, порушення стандартів щодо захисту суспільної моралі. Методи опитування та створення штучних рейтингів.	12	2	4		6	6	19	2	2			15
Тема 8. Методи контекстної комунікації “Рейтинг технологій”,	12	2	4		6	6	17		2			15

відволікання об'єктивного підходу, історичних аналогій, "навішування ярликів і епітетів", семантичного маніпулювання.												
Тема 9. Стандарти журналістської діяльності. Суспільний обов'язок мас-медіа. Незалежність мас-медіа від держави, крупних монополій. Узагальнені стандарти Європейської журналістської спільноти. Незалежність діяльності журналіста. Відповідальність журналіста перед суспільством.	12	2	4		6	6	17		2			15
Тема 10. Маніпулятивні можливості медіа. Об'єктивні і суб'єктивні причини викривлення інформаційного простору. Маніпулятивні засоби в телевізійних новинах. Маніпулятивний потенціал телевізійних політичних ток-шоу. Маніпулятивний потенціал Інтернету.	12	2	4		6	6	19	2	2			15
Разом за змістовим модулем 1	180	20	40		60	60	180	10	20			150
Усього годин	180	20	40		60	60	180	10	20			150

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н	з.ф.н
1.	Тема 1. Основні етапи формування медіаграмотності.	4	2
2.	Тема 2. Свобода творчості та її соціальні виміри.	4	2
3.	Тема 3. Нормативно-правові засади журналістських стандартів.	4	2
4.	Тема 4. Традиційна та діалектична логіка освоєння.	4	2
5.	Тема 5. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність.	4	2
6.	Тема 6. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення.	4	2
7.	Тема 7. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа.	4	2
8.	Тема 8. Методи контекстної комунікації "Рейтинг технологій", відволікання об'єктивного підходу, історичних аналогій, "навішування ярликів і епітетів", семантичного маніпулювання.	4	2
9.	Тема 9. Стандарти журналістської діяльності.	4	2

10.	Тема 10. Маніпулятивні можливості медіа.	4	2
	Разом	40	20

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н	з.ф.н
1.	Тема 1. Основні етапи формування медіаграмотності.	6	15
2.	Тема 2. Свобода творчості та її соціальні виміри.	6	15
3.	Тема 3. Нормативно-правові засади журналістських стандартів.	6	15
4.	Тема 4. Традиційна та діалектична логіка освоєння.	6	15
5.	Тема 5. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність.	6	15
6.	Тема 6. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення.	6	15
7.	Тема 7. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа.	6	15
8.	Тема 8. Методи контекстної комунікації “Рейтинг технології”, відволікання об’єктивного підходу, історичних аналогій, “навішування ярликів і епітетів”, семантичного маніпулювання.	6	15
9.	Тема 9. Стандарти журналістської діяльності.	6	15
10.	Тема 10. Маніпулятивні можливості медіа.	6	15
	Разом	60	150

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1:				
Тема 1. Основні етапи формування медіаграмотності. Медіаосвітні проекти ЮНЕСКО та Ради Європи. Стан та перспективи впровадження медіаграмотності в освітню діяльність вищих навчальних закладів.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов’язковим застосуванням комп’ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	Література: <i>основна (1-10) додаткова (1-3)</i>	6
Тема 2. Свобода творчості та її соціальні виміри. Економічні та фізичні загрози свободи мас-медіа. Судове та адміністративне переслідування. Захист честі і гідності суб’єктів мас-медіа.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов’язковим застосуванням комп’ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть	Теоретичне усне опитування або міні-тест	Література: <i>основна (1-10) додаткова (1-3)</i>	6

	супроводжуватись ілюстративним матеріалом.			
Тема 3. Нормативно-правові засади журналістських стандартів. Декларація принципів поведінки журналістів. Етичний кодекс українського журналіста. Кодекс професійної етики. Журналістські стандарти західних демократій.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	Література: а: <i>основна (1-10)</i> <i>додаткова (1-3)</i>	6
Тема 4. Традиційна та діалектична логіка освоєння. Закони традиційної логіки освоєння. Методи експлікації логічних зв'язків та об'єктивної діагностики медіатексту.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод	Література: а: <i>основна (1-10)</i> <i>додаткова (1-3)</i>	6
Тема 5. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність. Кіноосвіта – як складова й історичний попередник медіаосвіти.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Опис ідеї власного дослідження	Література: а: <i>основна (1-10)</i> <i>додаткова (1-3)</i>	6
Тема 6. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення. Технологія критичного мислення в українській педагогіці. Захист від маніпулятивного впливу медіа. Основні риси критичного мислення.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод	Література: а: <i>основна (1-10)</i> <i>додаткова (1-3)</i>	6

	супроводжуватись ілюстративним матеріалом.			
Тема 7. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа. Профілактика сучасних маніпулятивних технологій мас-медіа. Реалізація технологій підсвідомого впливу, порушення стандартів щодо захисту суспільної моралі. Методи опитування та створення штучних рейтингів.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод	Література: <i>основна (1-10) додаткова (1-3)</i>	6
Тема 8. Методи контекстної комунікації “Рейтинг технології”, відволікання об'єктивного підходу, історичних аналогій, “навішування ярликів і епітетів”, семантичного маніпулювання.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод	Література: <i>основна (1-10) додаткова (1-3)</i>	6
Тема 9. Стандарти журналістської діяльності. Суспільний обов'язок мас-медіа. Незалежність мас-медіа від держави, крупних монополій. Узагальнені стандарти Європейської журналістської спільноти. Незалежність діяльності журналіста. Відповідальність журналіста перед суспільством.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод	Література: <i>основна (1-10) додаткова (1-3)</i>	6
Тема 10. Маніпулятивні можливості медіа. Об'єктивні і суб'єктивні причини викривлення	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод	Література: <i>основна (1-10) додаткова (1-3)</i>	6

інформаційного простору. Маніпулятивні засоби в телевізійних новинах. Маніпулятивний потенціал телевізійних політичних ток-шоу. Маніпулятивний потенціал Інтернету.	обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.			
--	--	--	--	--

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Способи критичного мислення

Завдання 1. Робота з друкованим текстом (факт, думка)

Згідно зі Словником української мови, *факт* – дійсна, не вигадана подія, дійсне явище. Те, що дійсно відбулося, відбувається, існує. Передання фактів – правдиве відображення фрагментів дійсності. Серед фактів виділяють *наукові та звичайні*. Наукові факти завжди засновані на численних спостереженнях, експериментах, дослідях, вони являють собою підсумок узагальнених знань. Повсякденні факти являють собою результат сприйняття людиною навколишньої дійсності. Будь-який факт можна перевірити, тобто встановити істинний чи хибний. Науково встановлений факт – основа науки.

Думка – це судження про щось, виражене ставлення до чого-небудь, оцінна інформація, не доступна для безпосередньої перевірки. Вона може виражати перевагу або схвалення / несхвалення, оцінку, дану тією чи іншою людиною на підставі її знання конкретних фактів, або без цього знання. Думку в тексті ми часто можемо знайти у вигляді *коментаря, інтерпретації*.

Читаючи і слухаючи, ми можемо відрізнити думку від фактів за *словами-маркерами*, що допомагають розпізнавати наявність у тексті оцінної інформації, наприклад: цінна інформація, складна ситуація, невинуваті дії, фанатик, романтик, демагог тощо.

На відміну від завжди об'єктивного, нейтрального факту, суб'єктивну думку ми можемо розглядати як цінну або марну, поверхову або глибоку, обґрунтовану або необґрунтовану, переконливу або спірну, прогресивну або реакційну.

Питання:

1. Де найчастіше нам трапляються судження або думки авторів?
2. Чи залежить від суджень автора емоційне забарвлення тексту, наприклад, газетної статті?
3. Яке значення має емоційне забарвлення тексту для читача?
4. Звідки ми беремо тексти для роботи

Завдання 2. Виділити в двох запропонованих текстах (на ваш вибір) факти і думку автора.

1. Прочитайте тексти.
2. Підкресліть прямою лінією інформацію, що являє собою факт
3. Підкресліть хвилястою лінією інформацію, що являє собою судження автора.

Альтернативне виконання завдання. Заповніть таблицю:

Факти	Судження/інтерпретація	Слова-маркери
-------	------------------------	---------------

Питання після виконання завдання:

1. Яка з колонок виявилася заповненішою: фактів чи суджень?
2. Що ви віднесли до фактів? (Фасилітатор уточнює означення «факту»)
3. Що ви віднесли до суджень?
4. Навіщо цей текст був написаний? Ким і для кого?

5. Як, на думку автора, я повинен на нього реагувати? Чи згоден я з цим?
6. Чи можна написати цей текст по-іншому?
7. Чиї ідеї та переконання відображені в тексті, а чиї – проігноровані?
8. Чи немає в автора упередженого ставлення до певних груп людей тощо.

Разом індивідуальної роботи – 30 годин.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інтерактивні лекції, евристичне навчання, кейс-метод, лекції-дискусії, мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share), практико-орієнтоване навчання, творчий метод, тренінги в активному режимі

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестова перевірка знань, поточні контрольні роботи, підсумковий контроль (заліка).

11. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКА

1. Основні етапи формування медіаграмотності.
2. Медіаосвітні проекти ЮНЕСКО та Ради Європи.
3. Стан та перспективи впровадження медіаграмотності в освітню діяльність вищих навчальних закладів.
4. Свобода творчості та її соціальні виміри.
5. Економічні та фізичні загрози свободи мас-медіа.
6. Судове та адміністративне переслідування.
7. Захист честі і гідності суб'єктів мас-медіа.
8. Нормативно-правові засади журналістських стандартів.
9. Декларація принципів поведінки журналістів.
10. Етичний кодекс українського журналіста.
11. Кодекс професійної етики.
12. Журналістські стандарти західних демократій.
13. Традиційна та діалектична логіка освоєння.
14. Закони традиційної логіки освоєння.
15. Методи експлікації логічних зв'язків та об'єктивної діагностики медіатексту.
16. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність.
17. Кіноосвіта – як складова й історичний попередник медіаосвіти.
18. Історія становлення зарубіжної та вітчизняної кіноосвіти.
19. Кіновиховання і кіноосвіта.
20. Кіноосвіта в навчальному процесі
21. Поняття «аудіовізуальної грамотності» як здатності критично сприймати аудіо -, відеоматеріали.
22. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення.
23. Технологія критичного мислення в українській педагогіці.
24. Захист від маніпулятивного впливу медіа.
25. Основні риси критичного мислення.
26. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа.
27. Профілактика сучасних маніпулятивних технологій мас-медіа.
28. Реалізація технологій підсвідомого впливу, порушення стандартів щодо захисту суспільної моралі.
29. Методи опитування та створення штучних рейтингів.
30. Методи контекстної комунікації “Рейтинг технології”, відволікання об'єктивного підходу, історичних аналогій, “навішування ярликів і епітетів”, семантичного маніпулювання.
31. Стандарти журналістської діяльності.
32. Суспільний обов'язок мас-медіа.
33. Незалежність мас-медіа від держави, крупних монополій.
34. Узагальнені стандарти
35. Європейської журналістської спільноти.
36. Незалежність діяльності журналіста.

37. Відповідальність журналіста перед суспільством.
38. Роль медіа в формуванні полікультурної картини світу.
39. Вплив медіа на вікові категорії освіти, які навчаються: педагогічні і науково-педагогічні працівники, студенти вищих навчальних закладів, учні загально-освітніх шкіл.
40. Педагогічні аспекти медіаграмотності.
41. Засоби масової інформації та їх класифікація по способу передачі інформації.
42. Педагогічні критерії медіа щодо використання інформації.
43. Латентні функції медіа.
44. Прихований вплив медіа на свідомість особистості.
45. Негативні соціальні тенденції, що створюють засоби масової інформації.
46. Дезорієнтація особистості як підгрунтя формування фобій.
47. Патологічна залежність від медіажанрів.
48. Рекламні та PR-акції в засобах масової інформації.
49. Гіперболізовані ознаки медіаповідомлень.
50. Створення кумирів, негативних ідеалів та інше.
51. Маніпулятивні можливості медіа
52. Об'єктивні і суб'єктивні причини викривлення інформаційного простору.
53. Маніпулятивні засоби в телевізійних новинах.
54. Маніпулятивний потенціал телевізійних політичних ток-шоу.
55. Маніпулятивний потенціал Інтернету.
56. Риторичний інструментарій маніпуляції.
57. Маніпулятивний інструментарій виборчих технологій.
58. Нові професії по роботі з інформаційним простором, які задіяні в сфері маніпуляцій.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Manovich L. [Електронний ресурс]: The Language of New Media. Cambridge, 2001. Режим доступу: http://dss-edit.com/plu/Manovich-Lev_The_Language_of_the_New_Media.pdf
2. Вовк Р. В. Моделювання міжнародних відносин : навч. посіб. / Р. В. Вовк. – К. : Знання, 2012. – 246 с.
3. Історія епохи очима людини. Україна та Європа у 1900-1939 роках / Ю. Комаров та ін. (2004) [djvu, pdf] | Оцифровано Гуртом Сайт доступу : <http://www.novadoba.org.ua/ukr/history-of-age>
4. Кроуфорд А. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метью С., Макінстер Д. – Київ. : "Плеяди", 2006. – 240 с.
5. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу/ Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. — К.: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. — 319 с.
6. Страдлінг Р. Преподавание истории Европы XX века / Р. Страдлінг. – Страсбург : Изд. Совета Европы, 2003. – 310 с.
7. Терно С. О. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої освіти / С. О. Терно. – Запоріжжя : Просвіта, 2009. – 268 с.
8. Федоров А. В. Медиа-образование будущих педагогов / А. В. Федоров. – Таганрог : Изд-во Кучма, 2005. – 314 с.
9. Федоров А. В. Развитие медиа-компетентности и критического мышления студентов педагогического вуза / А. В. Федоров. – М. : Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2007. 616 с.
10. Халперн Д. Психология критического мышления / Д. Халперн. – СПб. : Мысль, 2000. – 178 с.

ДОПОМІЖНА:

1. Коваленко П.О. Мокрогуз О.П.. Основи медіаграмотності / Коваленко П.О. Мокрогуз О.П. Програма курсу [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.aup.com.ua/uploads/Program_8_class.pdf
2. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. – К.: Центр вільної преси, 2013. — 352 с.
1. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Навчальний посібник. – Київ: ЕксОб, 2002. – 333 с.
2. Таємна дипломатія і розвідка у міжнародних відносинах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. спец. «Міжнар. відносини»] / С. М. Пик ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Льв. : Вид-во ЛНУ, 2012. — 514 с. — Бібліогр.: с. 496—499

15.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Manovich L. [Електронний ресурс]: The Language of New Media. Cambridge, 2001. Режим доступу: http://dss-edit.com/plu/Manovich-Lev_The_Language_of_the_New_Media.pdf